

Одговори на доставените коментари на Правилникот за начинот и постапката за вршење на контрола и мерење на параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги

Коментари во врска со објавената јавна расправа по Правилник за начинот и постапката за вршење на контрола и мерење на параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги.

Во табелата подолу наведени се коментарите на ВИП ОПЕРАТОР ДООЕЛ на одредбите од Правилникот:

Број на член	Предлог измена/дополнување на текст од Правилникот или нов предлог измена/дополнување на Вип оператор	Коментар или образложение на Вип оператор
2, Точка а)	Предлог за дополнување: (а) Подрачје без мрежна покриеност претставува дел од територијата на Република Македонија каде операторот не обезбедува јавни мобилни комуникациски услуги, утврдено на основа на мерење на ниво на сигнал во надворешни услови.	Образложение: Вип оператор смета дека е потребно да се направи појаснување и допрецизирање на оваа точка во насока на дефинирање на големината на подрачјето без мрежна покриеност, како и методологијата за мерење на истото. Така, во врска со методологијата за мерење, Вип оператор смета дека релевантно за оваа дефиниција е да се специфицира каде и како ќе бидат вршени мерењата на основа на кој ќе се утврдува покриеноста, со назнака дека истото треба да се однесува на покривање со соодветни нивоа на сигнал во надворешни услови, од причини што резултатите од мерењето со сигурност ќе варираат од условите на внатрешните простории (објект, зграда, метална хала и сл.) Во таа насока, Вип оператор го предлага дополнувањето на овој став.
Одговор на АЕК		

Коментарот не се прифаќа.		
3 (став 1)	Предлог за дополнување: - Агенцијата ќе набави и имплементира систем за мерење на параметрите за квалитет, чиешто резултати ќе бидат валидни како доказ за исполнување или неисполнување на параметрите за квалитет од страна на операторите и/или давателите на услуги и податоците од мерењата ќе бидат јавно достапни. Агенцијата ќе биде одговорна за правилно функционирање на системот за мерење на параметрите за квалитет, како и за точноста и валидноста на резултатите добиени од истиот.	Образложение: Вип оператор го предлага дополнувањето во овој став, бидејќи смета дека Агенцијата како страна која ќе го набави и имплементира системот за мерење на параметрите за квалитет, е одговорна за неговото правилно функционирање, како и за точноста и валидноста на резултатите кои ќе произлегуваат од истиот.
Одговор на АЕК		
Не се прифаќа, бидејќи резултатите од самостојните мерења на претплатниците, ќе бидат од информативен карактер.		
3 (нов став 1')	Предлог нов став (1'): Агенцијата постојано ќе врши проверка на точноста на резултатите од системот за мерење на параметрите за квалитет. Доколку се потврди дека резултатите од мерењата кои се јавно објавени, не се валидни поради грешка во системот или поради било која причина, во рок од 24 часа од објавувањето на резултатите, потребно е Агенцијата да ја отстрани грешката и да ги ажурира резултатите со точни податоци и информации, со јавна напомена и известување дека претходно објавените податоци се погрешни.	Образложение: Во врска со предлог дополнувањето на претходниот став (1) од овој член, Вип оператор предлага воведување на нов став (1') од овој член, во рамки на кој јасно и прецизно ќе биде предвидена одговорноста на Агенцијата и понатамошната постапка во случај на јавно објавување на неточни и невалидни резултати од мерења поради грешка на системот или поради било која друга причина. Вип оператор смета дека е неопходно дефинирање на конкретна постапка во ваков случај со цел заштита на репутацијата на операторот, чие нарушување поради погрешни мерења може да има далекусежни последици како врз работењето на операторот така и врз степенот на конкурентност на пазарот.
Одговор од АЕК		
Коментарот не се прифаќа.		
3	Предлог за дополнување:	Образложение:

(став 2)	Операторите и/или давателите на услуги, кои имаат меѓународни договори за интернет поврзување, на трошок на Агенцијата треба да обезбедат услови за инсталирање на модули од системот, за којшто ќе обезбедат соодветна хардверска инфраструктура, електрично напојување, статичка IP адреса како и да обезбедат целосна заштита на системот, со доволен капацитет за интернет пристап, да овозможат далечински пристап за сите свои претплатници и претплатниците на сите други оператори и/или даватели на услуги на кои им обезбедуваат интернет пристап, како и да овозможат непречена комуникација на централниот систем со модулот, преку интернет.	Вип оператор смета дека оваа обврска претпоставува инвестиции во хардвер и софтвер на страна на операторите, како и одржување на истите за потребите на Агенцијата. Оттука, Вип оператор го предлага дополнувањето во овој став, а во насока на прецизирање на страната која ќе ги сноси трошоците за ова поврзување.
Одговор на АЕК Не се прифаќа.		
4 (став 1)	Предлог за измена: Системот за контрола на параметрите за квалитет е наменет да ја измери и прикаже реалната слика за параметрите на квалитет во пристапниот дел на мрежата, односно брзините кои ги добива претплатникот од операторот и/или давателот на услуги до точката за мерење.	Образложение: Вип оператор аргументира околу употребата на терминот “реалната слика”. Сметаме дека истиот е субјективен и пашелен и не ја отсликува вистинската намена на Системот за контрола на параметрите за квалитет. Предлагаме Агенцијата попрецизно и пообјективно да ја опише намената на овој систем.
Одговор на АЕК Членот 4 во целост се брише.		
5 (став 1)	Предлог за измена и дополнување: Претплатниците по пристапот до веб страницата на системот за мерење на параметрите за квалитет, треба да ја го изберат населеното место во рамки на општината каде се наоѓаат, операторот и/или	Образложение: Вип оператор смета дека е потребно мерењата на параметрите за квалитет да се насочени кон подрачја и локации каде корисниците воглавно ја користат услугата,

	давателот на услуги и понудата согласно која го имаат потпишано договорот, да ги овозможат соодветните апликации на нивните уреди што ќе ги побара системот, по што ќе можат да направат мерење.	наместо фокус на мерења на параметрите за квалитет да бидат недостапни и ненаселени делови во рамки на општина (планински врвови, непристапни терени и сл.). Од таа причина Вип оператор ја предлага оваа измена/дополнување.
Одговор на АЕК Не се прифаќа, приказот на податоците од мерењата ќе биде поделен по Општини.		
5 (став 2)	Предлог за дополнување: Податоците од мерењето ќе бидат споредени со параметрите за квалитет на дадената понуда и параметри за квалитет пропишани од Агенцијата и истите ќе бидат прикажани во апсолутни износи и процентуален сооднос, при што тие ќе бидат снимени во системот за понатамошна обработка како и MAC адресата на уредот, неговата IP адреса и времето на мерењето, при што Агенцијата ќе се води од принципите на недискимниција и еднаков третман за сите оператори.	Образложение: Вип оператор смета дека за цели на поврзување од централниот систем за мерење на параметри за квалитет до мерните уреди поставени од Агенцијата ќе биде потребно изнајмување на водови со големи битски брзини. Согласно нашите сознанија, најраспространет провајдер на вакви капацитети е Македонски телеком АД Скопје, што би значело дека мерните станици на Агенцијата би колоцирале или би биле во непосредна близина на просториите на Македонски телеком АД Скопје/Т-Мобиле Македонија АД Скопје. На основа на ова, неминовен е фактот дека ќе се добие преференцијален статус за измерените вредности на Т-Мобиле Македонија АД Скопје како оператор кој што географски е најблиску до мерната станица на Агенцијата. Оттука предлагаме преформулација на овој став во предложената насока, при што мора да биде запазен принципот на еквидистанца од мерната станица до базните станици на трите оператори.
Одговор на АЕК Не се прифаќа.		
5 (став 3)	Предлог за измена и дополнување: За добивање на извештај којшто е доказ за параметрите на квалитет кој ги добива	Образложение: За Вип оператор е нејасно на кој основ се утврдени временските рамки дефинирани во овој став. Имено, по направените детални анализи, утврдено е дека во Европската регулативна рамка не се пропишани детали во

	<p>претплатникот, потребно е да изврши 6 10 мерења во временски рок од 7 15 денови, при што временската разлика помеѓу две последователни мерења, треба да биде минимум 4 часа.</p>	<p>врска со рамки согласно кои претплатникот треба да изврши мерења на параметрите за квалитет. Вип оператор смета дека мерењата реализирани во рок 7 дена нема да дадат релевантни резултати, поради што предлагаме зголемување на бројот на реализирани мерења, како и зголемување на временскиот рок во кој истите е потребно да се реализираат, а со цел добивање на точни податоци кои би можело да се сметаат за релевантни.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, мерењата на корисникот ќе бидат од информативен карактер.</p>		
<p>5 (став 4)</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>Извештајот ќе биде средна вредност од параметрите за квалитет на сите 6 10 (шест десет) мерења, ќе го прикажува името на операторот и/или давателот на услуги, понудата, дефинираните параметри за квалитет за понудата, MAC адресата на уредот со кој се вршени мерењата и неговата ИП адреса кој ја имал во моментите на мерењата, времињата на мерењата како и бројот на извештајот кој е генериран за тој претплатник и понуда, истиот ќе биде дистрибуиран електронски до претплатникот на емаил адреса и до емаил адресата на контакт лицето назначено од операторот.</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека ваков тип на извештај е непотребно да се дистрибуира електронски на емаил адреса до лице назначено од операторот. Имено, постои можност голем број на претплатниците на дневна основа да иницираат мерења на параметрите на квалитет, при што дистрибуцијата на секој засебен извештај до одговорното лице од операторот ќе доведе до зголемување на обемот на работа односно дополнителни трошоци на страна на операторот. Став на Вип оператор е дека ваков тип на извештај може да се дистрибуира електронски на емаил адреса до лице назначено од операторот, само во случај на поднесен приговор на претплатникот, како доказ за извршените мерења.</p> <p>На основа на ова и образложението посочено за став (3) од член 5, Вип оператор го предлага ова дополнување/измена.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, мерењата на корисникот ќе бидат од информативен карактер.</p>		
<p>6, (став 1)</p>	<p>Агенцијата ќе ги објави податоците од мерењата на веб страница, со статистички приказ, поделена по Општини и оператори и/или даватели на услуги, со</p>	<p>Коментар:</p> <p>Вип оператор смета дека е потребно мерењата на параметрите за квалитет да се насочени кон подрачја и</p>

	<p>приказ на бројот на извршени мерења, кои учествуваат во анализата.</p>	<p>локации каде корисниците воглавно ја користат услугата, наместо фокус на мерења на параметрите за квалитет да бидат недостапни и ненаселени делови во рамки на општина (планински врвови, непристапни терени и сл.). Од таа причина Вип оператор ја предлага оваа измена/дополнување.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, останува дека Агенцијата ќе ги објави податоците од мерењата на веб страница, со статистички приказ, поделена по Општини и оператори и/или даватели на услуги, со приказ на бројот на извршени мерења, кои учествуваат во анализата.</p>		
<p>7, (став 2)</p>	<p>Предлог за измена и дополнување: Податоците од овие мерења ќе бидат во насока на прикажување на моменталната брзина која ја добива претплатникот, којашто ќе биде споредена со просечната минималната брзина којашто е декларирана од операторот и/или давателот на услуги како и пропишаните параметри за квалитет од страна на АЕК, при што Агенцијата ќе се води од принципите на недискриминација и еднаков третман за сите оператори.</p>	<p>Образложение: Вип оператор предлага измена на овој став, така што наместо просечна, ќе се внесуваат податоци за минимална брзина на параметрите за квалитет, како единствен релевантен показател, имајќи во предвид дека постојат низа варијабилни инпути кои ќе го "искриват" реалниот приказ за просечната брзина односно неточно ќе влијаат на резултатите од мерењата. Така повеќе од важно е да се има во предвид во кој дел од деноноќието/неделата се врши мерењето, локацијата на мерењето, моменталната оптовареност на мрежата и сл. Дополнително, Вип оператор смета дека за цели на поврзување од централниот систем за мерење на параметри за квалитет до мерните уреди поставени од Агенцијата ќе биде потребно изнајмување на водови со големи битски брзини. Согласно нашите сознанија, најраспространет провајдер на вакви капацитети е Македонски телеком АД Скопје, што би значело дека мерните станици на Агенцијата би колоцирале или би биле во непосредна близина на просториите на Македонски телеком АД Скопје/Т-Мобиле Македонија АД Скопје. На основа на ова, неминовен е фактот дека ќе се добие</p>

		<p>преференцијален статус за измерените вредности на Т-Мобиле Македонија АД Скопје како оператор кој што географски е најблиску до мерната станица на Агенцијата. Оттука предлагаме преформулација на овој став во предложената насока, при што мора да биде запазен принципот на еквидистанца од мерната станица до базните станици на трите оператори.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа.</p>		
<p>7, (став 3)</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>Операторите и/или давателите на услуги, треба преку веб портал да ги внесат податоците во системот за мерење на параметрите за квалитет за понудите што ги нудат, населеното место во рамки на општините каде се достапни овие понуди и параметрите за квалитет со просечната минималната брзина, за секоја од своите понуди.</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека е потребно мерењата на параметрите за квалитет да се насочени кон подрачја и локации каде корисниците воглавно ја користат услугата, наместо фокус на мерења на параметрите за квалитет да бидат недостапни и ненаселени делови во рамки на општина (планински врвови, непристапни терени и сл.). Од таа причина Вип оператор ја предлага оваа измена/дополнување.</p> <p>Дополнително, Вип оператор предлага измена на овој став, така што наместо просечна, ќе се внесуваат податоци за минимална брзина на параметрите за квалитет, како единствен релевантен показател, имајќи во предвид дека постојат низа варијаблности инпути кои ќе го "искриват" реалниот приказ за просечната брзина односно неточно ќе влијаат на резултатите од мерењата. Така повеќе од важно е да се има во предвид во кој дел од деноноќието/неделата се врши мерењето, локацијата на мерењето, моменталната оптовареност на мрежата и сл.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, приказот на податоците од мерењата ќе биде поделен по Општини.</p>		

<p>9</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>Операторите треба еднаш на 3 месеци месечно да ги достават до Агенцијата, податоците за мрежната покриеност на својата мрежа, согласно упатството дадено во Прилог 1 на овој Правилник.</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека доставувањето на податоци до Агенцијата за мрежна покриеност еднаш месечно е премногу често и истото е тешко да се реализира од аспект на тоа дека се работи за голем волумен на податоци, кои бараат дополнителна работа и процесирање. Оттука, Вип оператор предлага податоците да се доставуваат еднаш во текот на еден квартал.</p>
<p>Одговор на АЕК Се прифаќа, Операторите треба еднаш во три месеци да ги достават до Агенцијата, податоците за мрежната покриеност на својата мрежа</p>		
<p>10, (став 5)</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>Доколку со мерењата со мобилни мерни станици, дефинирани со начинот овој член и преку методологијата на мерење утврден во точка (а) на член 2, биде утврдено дека на одредено подрачје операторот нема мрежна покриеност или јачината на електричното и/или магнетното поле е пониска од јачината дефинирана Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги, истото ќе биде определено како подрачје без мрежна покриеност на операторот од страна на Агенцијата, за што ќе биде известен операторот и ќе прикажано на веб страницата.</p>	<p>Образложение:</p> <p>На основа на образожението за предлог дополнувањето во рамки на точка (а) од став 2), Вип оператор предлага допрецизирање на оваа точка во врска со методологијата на мерењата. Имено, Вип оператор го предлага дополнувањето во овој став за цели на постигнување на конзистентност на применетата методологија на мерења, односно специфицирање каде и како ќе бидат вршени мерењата на основа на кој ќе се утврдува покриеноста.</p>
<p>Одговор на АЕК</p>		

Не се прифаќа.		
<p>12</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>(1) Операторите кои обезбедуваат јавни електронски комуникациски услуги преку радиомрежа треба во рок од 3 (три) 6 (шест) месеци од денот на влегување во сила на овој правилник да ги достават податоците за сите подрачјата без мрежна покриеност, со информација за координатите на сите точки кои го дефинираат подрачјето, неговата површина како и процентуален однос на површината на подрачјето без мрежна покриеност со вкупата површина на територијата на Република Македонија.</p> <p>(2) Операторите и/или давателите на услуги, кои имаат меѓународни договори за интернет пристап, треба да обезбедат соодветни услови за инсталирање на софтверски модули од системот кај нив во рок од 6 (шест) 12 (дванаесет) месеци од денот на влегување во сила на овој правилник.</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека утврдените рокови се прекратки доколку се има во предвид комплексноста на имплементацијата и потребата од темелни тестирања пред да се започне со употреба на системот.</p>
<p>Одговор на АЕК Се бришат овие рокови.</p>		
<p>Прилог 1 Методолог ија за доставува ње на фајлови за покривање</p>	<p>Предлог измена и дополнување:</p> <p>2.Технички карактеристики</p> <ul style="list-style-type: none"> • Приемно ниво на сигнал: <ul style="list-style-type: none"> ▪ GSM: RxLev <= -95 100 dBm ▪ UMTS: CPICH RSCP (Common Pilot Channel Received Signal Code Power) <= -105 8 dBm 	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека треба да се измени утврденото приемно ниво на сигнал од -95 dBm. Имено, оваа вредност во рамки на Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за</p>

<p>на радио мрежа – мапи на поривање (map coverage files)</p>		<p>квалитет на јавните комуникациски услуги е на ниво од -100dBm. За цели на конзистеност, Вип оператор смета дека истата вредност е потребно да се аплицира и во овој Правилник.</p> <p>На основа на тоа, Вип оператор предлага соодветна измена и на вредноста за приемно ниво на сигнал за UMTS.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, вредностите ќе бидат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Приемно ниво на сигнал: <ul style="list-style-type: none"> - GSM: RxLev <= -102 dBm - UMTS: CPICH RSCP (Common Pilot Channel Received Signal Code Power) <= - 105 dBm 		
<p>Прилог 1 Методолог ија за доставува ње на фајлови за покривање на радио мрежа – мапи на поривање (map coverage files)</p>	<p>Предлог измена и дополнување:</p> <p>4.Временска резолуција на доставување на мапите за покривање е 1 3 месеци.</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека дефинираниот период на доставување на мапите за покривање е прекраток. Оттука, предлагаме временски период од еден квартал како минимален временски период за доставување на податоците.</p>
<p>Одговор на АЕК Се прифаќа - Временска резолуција на доставување на мапите за покривање е 3 месеци.</p>		

Коментари во врска со објавената јавна расправа по Правилник за начинот и постапката за вршење на контрола и мерење на параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги.

Во табелата подолу се наведени коментарите на Т-МОБИЛЕ МК на одредбите од Правилникот:

	Предлог измена/дополнување на текст од Правилникот или нов предлог измена/дополнување на Т-МОБИЛЕ МК	Коментар или образложение на Т-МОБИЛЕ МК
Член 1		<p>Дали Агенцијата ќе ги мери сите параметрите и мерни методи од Прилог 1 на Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги?</p> <p>Доколку е така, предлагаме да прецизно референцирање кон наведениот Прилог, бидејќи наведените потточки се премногу општи и непотребно го оптоваруваат текстот.</p>
<p>Одговор на АЕК Агенцијата во Прилог 2 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги, точно има дефинирано кои параметри ќе ги мери.</p>		

<p>Член 3 (став 1)</p>		<p>Т-Мобиле МК ве моли за информација кога Агенцијата ќе го набави овој систем, бидејќи без постоење на тој систем одредбите од овој Правилник се преуранети и нема да може да се реализираат.</p>
<p>Одговор на АЕК Овој Правилник ќе се применува од 15.04.2013 година.</p>		
<p>Член 7 (став 2)</p>		<p>Т-Мобиле МК ве моли за дополнителна аргументација зошто се смета релевантно споредување на моментална брзина со просечна брзина, при што претпоставуваме дека се однесува на брзина на пренос на податоци од Прилог 1 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги, којшто пак параметар е дефиниран како минимална брзина на пренос на податоци, и е неупотреблив во овој контекст. Ве молиме за прецизирање кој е конкретниот параметар за квалитет од страна на АЕК на којшто се однесува оваа одредба.</p>
<p>Одговор од АЕК</p>		

Според став 2 од Член 9 - Објавените податоци од мерењата ќе им овозможат на граѓаните лесен увид во параметрите за квалитет, покриеноста со сигнал и јачината на полето и технологијата со која операторот ги обезбедува услугите, како и споредба помеѓу два или повеќе оператори.

**Член 7
(став 3)**

Т-Мобиле МК ве моли за појаснување каде се дефинирани податоците кои ќе ги бара системот за мерење на Агенцијата. Дали се тоа можеби истите параметри од Прилог 1 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги?
Кои параметри за квалитет ќе треба операторите да ги имаат по општини? Дали сите параметри од Прилог 1 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги ќе треба да бидат мерени на ниво на општини?
Дали постојат спецификации на интерфејсот кон наведениот веб портал?

Одговор на АЕК

Агенцијата со помош на системот ќе ги мери и анализира параметрите дадени во Прилог 2. За параметрите од Прилог 1 останува истиот принцип како и до сега, да се доставува извештај за нив на годишно ниво.

**Член 7
(став 5)**

Т-Мобиле МК ве моли за одговор каде се дефинирани статистичките методи што ќе ги употребува Агенцијата? Дали се тоа методите за параметрите од Прилог 1 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги

		објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги, ќе треба да бидат мерени на ниво на општини?
<p>Одговор на АЕК Овој став се однесува само на параметрите од Прилог 2 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги.</p>		
Член 9	<p>Предлог измени на Член 9 Операторите треба еднаш квартално да ги достават до Агенцијата, податоците за мрежната покриеност на својата мрежа, согласно упатството дадено во Прилог 1 на овој Правилник</p>	Т-Мобиле МК смета дека нема потреба овие податоци да се доставуваат еднаш месечно, и предлага да се доставуваат на квартално ниво.
<p>Одговор на АЕК Се прифаќа дека нема потреба од доставување на податоците на месечно ниво, Операторите треба еднаш на три месеци да ги доставуваат до Агенцијата, податоците за мрежната покриеност на својата мрежа.</p>		
Член 10 (став 1)	<p>Предлог измени на Член 10 став (1) Агенцијата ќе набави и имплементира систем за мерење на параметрите за квалитет, којшто ќе овозможи проверка на параметрите за квалитет на различни локации во Република Македонија преку мобилни мерни станици и соодветни апликации за паметни телефони, при што податоците од мерењата, по нивната обработка ќе бидат јавно достапни на веб страницата на Агенцијата. <u>Дополнително, Агенцијата ќе објави спецификации за системот за мерење на параметрите за квалитет и методологијата што се користи при мерењата.</u></p>	Т-Мобиле МК ве моли за доставување на точна спецификација на системот и кои параметри ќе ги мери тој, или во Правилникот да се обврзе дека истите дополнително ќе ги направи достапни за операторите.

Одговор на АЕК Не се прифаќа.		
Член 10 (став 3)		Т-Мобиле МК ве моли за појасно дефинирање на оваа одредба, бидејќи истата ја толкуваме дека операторите ќе треба ја проверуваат веродостојноста на објавените податоци од Агенцијата, и да ја известат доколку не се совпаѓа со нивните вредности за параметрите за квалитет.
Одговор на АЕК Се брише овој став.		
Член 10 (став 4)		Т-Мобиле МК ве моли за спецификација на мобилните мерни станици што ќе се користат, и за информација дали постои стандард го пропишува наведеното усреднување како соодветно.
Одговор на АЕК Се брише овој став.		
Член 10 (став 6)		Т-Мобиле МК ве моли за информација врз основа на што ќе се утврди дека конкретната апликација е релевантна за вакви мерења, односно врз основа на што таа може да се третира како баждарен мерен инструмент што дава релевантни мерења.
Одговор на АЕК Се брише овој став.		
Член 12 (став 1)	Предлог измени на Член 12 (1) Операторите кои обезбедуваат јавни електронски комуникациски услуги преку радиомрежа треба во рок од 3 (три) месеци од денот на влегување во сила на овој правилник да ги достават податоците и за сите подрачјата без мрежна покриеност, со информација за координатите на сите точки кои го дефинираат подрачјето, неговата површина како и процентуален однос на површината на подрачјето без мрежна покриеност со вкупната површина на територијата на	Ставот на Т-Мобиле МК е дека доставување на информации за координати на сите точки кои го дефинираат подрачјето без мрежна покриеност е неизводливо, и затоа предлага тој дел да се избрише. Потенцираме дека операторот ќе доставува мапи на покриеност согласно Прилог 1 од овој Правилник, а Агенцијата од нив ќе може да ги идентификува подрачјата без мрежна покриеност. Исто така, посочуваме дека податоци за процентуална покриеност на територија и населени со GSM и UMTS мрежа и се доставуваат на АЕК на квартално ниво повеќе

	Република Македонија.	години наназад.
Одговор на АЕК Се брише овој став.		
Прилог 1 Методолог ија за доставувањ е на фајлови за покривање на радио мрежа – мапи на поривање (map coverage files) 2. Технички карактерист ики - GSM: RxLev <= -95 dBm - UMTS: CPICH RSCP (Common Pilot Channel Received Signal Code Power) <= - 105 dBm	2. Технички карактеристики - GSM: RxLev <= -102 dBm - UMTS: CPICH RSCP (Common Pilot Channel Received Signal Code Power) <= - 105 dBm и CPICH Ec/No <= -14 dB	Ставот на Т-Мобиле МК е дека граничната вредност за GSM покриеност е -102 dBm, и предлага нејзина корекција. За UMTS, сметаме дека треба да е потребен и параметарот CPICH Ec/No <= -14 dB и предлагаме тој да се додаде.

Одговор на АЕК
Се прифаќа коментарот, се додава и $CPICH E_c/No \leq -14 \text{ dB}$.

Коментари во врска со објавената јавна расправа по Правилник за начинот и постапката за вршење на контрола и мерење на параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги

Во табелата подолу се наведени коментарите на Македонски Телеком на одредбите од Правилникот:

Член бр. од П Р А В И Л Н И К О Т	Предлог измена/дополнувањена текст од Правилникот или нов предлог измена/дополнување на Македонски Телеком	Коментар или образложение на Македонски Телеком
Член 3 (став 1 и 2)		Потребно е да се дефинираат и објават техничките детали на интерфејсите кои ќе се вградат во мрежата на: стандарди на поврзување, ИП стандарди, безбедносни стандарди. АЕК треба во посебен Правилник/Упатство да го опише начинот на функционирањето на автономен систем за мерење на параметри за квалитет.
Одговор на АЕК Не се прифаќа.		
Член 3 (став 3)		Што е разликата помеѓу оператор кој има Internet peering и оператор кој користи интернет од друг национален оператор? Од кориснички аспект не треба да се прави разлика за овие две работи, и двата оператора нудат иста услуга кон крајниот корисник.
Одговор на АЕК Делумно се прифаќа.		
Член 5 (став 1)		Овој член треба да се прецизира, за какви апликации станува збор?
Одговор на АЕК Коментарот не се прифаќа.		

Член 5 (став 2)		Овој рок може да важи само после објавувањето на техничките детали на интерфејсите и останатите технички параметри кои ќе се постават во мрежите на операторите.
Одговор на АЕК Се брише овој став.		

Коментари во врска со објавената јавна расправа по Правилникот за начинот и постапката за вршење на контрола и мерење на параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги

Во табелата подолу се наведени коментарите на ONE на одредбите од Правилникот

Член бр. од П Р А В И Л Н И К за начинот и постапката за вршење на контрола и мерење на параметрите за квалитет на јавните електронски комуникацис ки услуги	Предлог измена/дополнување на текст од Правилникот или нов предлог измена/дополнување на ONE	Коментар или образложение на ONE
II. ПАРАМЕТР И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ		Коментар Во Прилог 1 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење , цените и тарифите и параметрите за

<p>УСЛУГИ ЗА ПРЕНОС НА ПОДАТОЦ И ПРЕКУ КАБЕЛСКА МРЕЖА</p>		<p>квалитет на јавните комуникациски услуги не постои категорија ПАРАМЕТРИ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ УСЛУГИ ЗА ПРЕНОС НА ПОДАТОЦИ ПРЕКУ КАБЕЛСКА МРЕЖА.</p> <p>Со оглед на фактот дека постои релација помеѓу двата правилника во делот на параметрите на квалитет сметаме дека треба да постои и конзистентност во категориите на параметри за квалитет.</p>
<p>Одговор на АЕК</p> <p>Коментарот се прифаќа. Во Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги, се додава категорија - ПАРАМЕТРИТЕ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ УСЛУГИ ЗА ПРЕНОС НА ПОДАТОЦИ ПРЕКУ КАБЕЛСКА МРЕЖА ЗА ШИРОКОПОЈАСЕН ПРИСТАП НА ИНТЕРНЕТ.</p>		
<p>Член 3 (став 1)</p>		<p>Коментар</p> <p>Со оглед на тоа дека Агенцијата ќе набави и имплементира систем за мерење на параметрите за квалитет, чиешто резултати ќе бидат валидни како доказ за исполнување или неисполнување на параметрите за квалитет од страна на операторите и/или давателите на услуги и притоа податоците од мерењата ќе бидат јавно достапни сметаме дека е неопходно операторите да бидат непосредно инволвирани во делот на дизајн на системското решение како и во дефинирањето на карактеристиките на истото се со цел имплементација на функционален и употреблив систем за мерење на параметрите за квалитет.</p> <p>Согласно Член 97 став 2 од Законот за електронски комуникации Агенцијата за електронски комуникации ги контролира и мери параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги.</p> <p>Член 3 став 1 пропишува дека Агенцијата ќе набави и имплементира систем за мерење на параметрите за квалитет,</p>

		<p>чишто резултати ќе бидат валидни како доказ за исполнување или неисполнување на параметрите за квалитет од страна на операторите и/или давателите на услуги.</p> <p>Би сакале да ни ја образложите методологијата со која ќе извршите компарација на податоците од мерењета со параметрите за квалитет пропишани во Прилог 1 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги.</p>
<p>Одговор на АЕК Коментарот не се прифаќа.</p>		
<p>Член 3 (став 5)</p>		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Квалитетот на услугите за пренос на податоци преку кабелска мрежа односно параметрите за квалитет на истите зависат од многу параметри како физичката оддалеченост на корисникот од телефонската централа, карактеристиките на кабелот, нивото на интерференција и шум. Квалитетот на услугите за пренос на податоци преку кабелска мрежа односно параметрите за квалитет на истите варираат од корисник до корисник од локација до локација, од населено место до населено место. Оттука сметаме дека доставувањето на параметри за квалитет за услуги на ниво на општина ќе побарува комплицирано калкулирање на просек од параметри за квалитет за услуги од населените места во склоп на таквата општина. Доставувањето на параметри за квалитет за услуги на ниво на населено место од една страна побарува достава на поголем обем на податоци но од друга страна обезбедува поголем степен на</p>

		релавантност и компарабилност на собраните податоци.
<p>Одговор на АЕК Според став 5 од член 5 - Операторите и/или давателите на услуги кои обезбедуваат интернет пристап , во системот за мерење на параметрите за квалитет, преку веб портал обезбеден од страна на Агенцијата треба да внесат податоци за: понудите што ги обезбедуваат, општините каде се достапни понудите, параметрите за квалитет за секоја од понудите, како и податоци за статичките и/или динамичките ИП адреси кои се во употреба во нивните мрежи, а кои им се доделени на претплатниците.</p>		
<p>Член 4 (став 1)</p>		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Кои параметри се предмет на мерење и контрола на ваквиот систем? Од Член 4 став 1 се добива впечаток дека предмет на мерење и контрола е само брзината на интернет сервисот која ја добива претплатникот од операторот и/или давателот на услуги.</p> <p>Доколку намената на системот за контрола на параметрите за квалитет не е само контрола на испорачаната брзина на интернет услугите сметаме дека истиот треба да се преформулира и да гласи:</p> <p>(1) Системот за контрола на параметрите за квалитет е наменет да ја измери и прикаже реалната слика за параметрите на квалитет во пристапниот дел на мрежата, односно параметрите за квалитет кои ги добива претплатникот од операторот и/или давателот на услуги до точката за мерење.</p>
<p>Одговор на АЕК Агенцијата ќе ги контролира и мери параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги, кои се утврдени во согласност со Прилог 2 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги.</p>		

<p>Член 5 (став 1)</p>		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Согласно Коментарот по Член 3 став 5, треба да се размисли за замена на терминот општина со населено место.</p>
<p>Одговор на АЕК Коментарот не се прифаќа. Терминот останува општина.</p>		
<p>Член 5 (став 2)</p>		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Член 5 став 2 пропишува дека податоците од мерењето ќе бидат споредени со параметрите за квалитет на дадената понуда и параметри за квалитет пропишани од Агенцијата и истите ќе бидат прикажани во апсолутни износи и процентуален сооднос. Би сакале да ни ја образложите методологијата со која ќе вршите компарација на податоците од мерењето со параметрите за квалитет пропишани во Прилог 1 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење , цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги.</p>
<p>Одговор на АЕК Коментарот не се прифаќа.</p>		
<p>Член 6 (став 1)</p>		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Станува збор за статистички приказ од индивидуални мерења на претплатници или за за статистички приказ од посебна анализа изготвена од страна на Агенцијата за проверка и контрола на пријавените параметри за квалитет?</p> <p>Согласно Коментарот по Член 3 став 5, треба да се размисли за замена на терминот општина со населено место.</p>
<p>Одговор на АЕК Коментарот не се прифаќа. Терминот останува општина. Станува збор за статистички приказ од посебна анализа изготвена од страна на Агенцијата за проверка и контрола на</p>		

пријавените параметри за квалитет.		
Член 6 (став 2)		Коментар Податоците од бројот на генерираните извештаи, според кои е постапено кај операторот и/или давателот на услуги, ќе бидат прикажани на веб страницата. Што подразбирате под "Податоците од бројот на генерираните извештаи, според кои е постапено кај операторот и/или давателот на услуги.
Одговор на АЕК Овој став се брише.		
Член 7 (став 1)		Коментар Кои параметри се предмет на мерење и контрола на ваквиот систем?
Одговор на АЕК Агенцијата ќе ги контролира и мери параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги, кои се утврдени во согласност со Прилог 2 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги.		
Член 7 (став 2)		Коментар Дали предмет на Член 7 се shared access технологии или истите се опфатени со точка IV. ПАРАМЕТРИ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ МОБИЛНИ ТЕЛЕФОНСКИ УСЛУГИ ПРЕКУ РАДИОКОМУНИКАЦИСКА МРЕЖА? Посебно проблематично и речиси невозможно е одредувањето на просечната брзина која ја добива претплатникот кај т.н shared access технологии, каде брзината зависи од многу фактори како бројот на корисници во даден момент, временски прилики во даден момент и сл. Особено Агенцијата треба да внимава во дефинирањето на минималната брзина за пренос на податоци преку широкопојасен пристап на Интернет како параметар за квалитет во Прилог 1 од Правилникот за видот и содржината

		на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење , цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги.
Одговор на АЕК Се дефинира Брзина за пренос на податоци преку радиокомуникациска мрежа за 3G, 4G и LTE, и таа треба да биде поголема од 1Mbps.		
Член 7 (став 3)		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Внесувањето на податоци за понудите во системот за мерење на параметрите за квалитет за понудите што ги нудат операторите, општините каде се достапни овие понуди и параметрите за квалитет со просечната брзина, за секоја од своите понуди е проблематично од аспект на тоа дека не во секое населено место во состав на одредена општина, квалитетот на мрежата и мрежната покриеност е подеднаков а со тоа и параметрите за квалитетите се различни.</p>
Одговор на АЕК Останува внесувањето на податоците да биде по општина, а не по населено место.		
Член 9		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Сметаме дека доставувањето на податоци за мрежна покриеност еднаш месечно е непродуктивно особено доколку операторите немаат превземено никакви зафати на својата мрежа во текот на минатиот месец.</p> <p>Сето ова има смисла доколку се направени измени на мрежата кои влијаат на проценотот на мрежна покриеност.</p> <p>Сметаме дека Членот 9 треба соодветно да се реформулира.</p>
Одговор на АЕК Коментарот се прифаќа, овој член се преформулира и истиот гласи - Член 7 - Доставка на податоци за мрежна покриеност - Операторите треба еднаш во три месеци да ги достават до Агенцијата, податоците за мрежната покриеност на својата мрежа, согласно упатството дадено во Прилог 1 на овој Правилник како и податоците за мрежната покриеност, согласно со одобрението за користење на радиофреквенција.		

<p>Член 10 (став 1)</p>		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Кои параметри се предмет на мерење и контрола на ваквиот систем?</p>
<p>Одговор на АЕК Агенцијата ќе ги контролира и мери параметрите за квалитет на јавните електронски комуникациски услуги, кои се утврдени во согласност со Прилог 2 од Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги.</p>		
<p>Член 10 (став 5)</p>		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Дали доколку со мерењата со мобилни мерни станици биде утврдено дека на одредено подрачје јачината на електричното и/или магнетното поле е пониска од јачината дефинирана Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и тарифите и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги, истото ќе биде определено како подрачје без мрежна покриеност на операторот од страна на Агенцијата.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа.</p>		
<p>Член 11 (став 1)</p>		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Што се подразбира под поимот квалитет на телевизиски програми?</p>
<p>Одговор на АЕК Коментарот не се прифаќа.</p>		
<p>Член 11 (став 2)</p>		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Молиме за дополнително појаснување на членот. Начинот на кој е конципиран наведува на тоа дека системот ќе биде базиран на алгоритам за анализа на слика кој пак ќе биде развиен врз основа не на некаков стандард туку врз основа</p>

		на испитување на мислење на одреден број на гледачи.
Одговор на АЕК Да, на тој начин е базиран алгоритмот за анализа на слика.		
Прилог 1 Методологи ја за доставувањ е на фајлови за покривање на радио мрежа – мапи на поривање (map coverage files)		Коментар GSM: RxLev <= -95 dBm генерално е високо ниво за да биде граница на покриеност
Одговор на АЕК Коментарот се прифаќа. Новата вредност на овој параметар е - GSM: RxLev <= -102 dBm		